

Novelizace nového občanského zákoníku

Neuplynul ani rok od účinnosti nového občanského zákoníku („NOZ“) a již probíhají práce na jeho novelizaci. Chystaná novela rozpoutala diskusi odborné veřejnosti a vnesla další nejistotu do ještě syrové právní úpravy NOZ. Níže pro Vás shrnujeme aktuální stav přípravných prací na novele NOZ a jejich možný vývoj do budoucna.

Potřebuje NOZ změny?

Bezesporu ano. Některá ustanovení NOZ je vhodné novelizovat co nejdříve, neboť obsahují zjevné chyby, jsou nesrozumitelné anebo srozumitelné jsou, nicméně působí neúměrné potíže v praxi (viz např. požadavek na plnou moc ve formě notářského zápisu). Pro praxi nevhodná ustanovení může odstranit jen novela. Výkladové potíže překlene judikatura, nicméně až s významným časovým odstupem.

Ministerský návrh první novely

Ministerstvo spravedlnosti na konci srpna 2014 zveřejnilo pracovní verzi novely NOZ. Návrh novely byl kritizován například Českou advokátní komorou jako příliš rozsáhlý a unáhlený. Návrhu bylo zejména vytýkáno, že se nespokojuje s opravou zjevných chyb, ale bez důkladného zhodnocení zavádí do NOZ další koncepční novinky.

Aktuální situace novelizace

V reakci na tuto kritiku ministerstvo přizvalo k diskusi nad návrhem novely širší odbornou veřejnost a přislíbilo upravený návrh předložit vládě do konce roku 2014. Poslední zprávy hovoří o tom, že první novela NOZ se má skutečně omezit jen na několik vybraných, nejvíce problematických otázek. Teprve po souhlasu vlády (bude-li dán) bude návrh novely předložen Parlamentu k projednání a následně prezidentovi k podpisu. Lze tedy předpokládat, že NOZ bude novelizován nejdříve v polovině roku 2015 a že s dalším časovým odstupem teprve vstoupí v účinnost. Výhledově ministerstvo počítá i s další rozsáhlejší novelou NOZ, která má být údajně připravena k předložení vládě během roku 2016. Rozsah této zamýšlené novely není zatím znám.

Mgr. Pavel Mlíkovský, advokát RANDA HAVEL LEGAL

Legislativní novinky

Doporučujeme Vaší pozornosti následující vybrané legislativní novinky z 3. čtvrtletí tohoto roku.

Změny v trestní odpovědnosti právnických osob

Vláda schválila návrh novely zákona o trestní odpovědnosti právnických osob. Bude-li novela schválena v Parlamentu, rozšíří se okruh trestných činů, za jejichž spáchání trestně odpovídá i právnická osoba. Právnické osoby tak budou s některými výjimkami odpovídat za všechny trestné činy dle trestního zákoníku, například též za trestný čin lichvy. Proto bude vhodné aktualizovat interní předpisy společností a jiných právnických osob (tzv. compliance programy) vztahující se k trestní odpovědnosti právnických osob.

Exekuce majetku ve společném jmění manželů

Dle současné právní úpravy se při nařízení exekuce nepřihlíží k tomu, zda manželé, proti kterým exekuce směřuje, zúžili či jinak upravili rozsah svého společného jmění manželů. Druhý manžel je nucen následně podat tzv. vylučovací žalobu, což představuje časové zdržení a právní nejistotu. Dle novely zákona, která je nyní projednávána v Poslanecké sněmovně, má soud či exekutor povinnost nejprve ověřit, zda manželé rozsah svého společného jmění manželů upravili. Soud či exekutor bude povinen případné zúžení či jinou úpravu společného jmění manželů při výkonu rozhodnutí zohlednit. Druhý manžel by tak neměl být nucen podávat vylučovací žalobu a jeho vylučný majetek by měl být ochráněn před neoprávněnou exekucí již na počátku celého procesu.

Souhlas se zpracováním osobních údajů

Úřad pro ochranu osobních údajů („Úřad“) se ve svém stanovisku ze srpna 2014 zabýval častou situací, kdy správce osobních údajů vyžaduje souhlas subjektu osobních údajů s jejich zpracováním i v situaci, kdy jej nepotřebuje, jelikož mu jejich zpracování ukládá přímo zákon. Dle Úřadu se jedná o nadbytečný, matoucí a klamavý postup. Dotčené subjekty mohou nabýt mylného dojmu, že poskytnutí údajů je dobrovolné a souhlas lze kdykoliv odvolat. Správce tak neplní řádně svou informační povinnost a může mu být Úřadem uloženo opatření k nápravě. Dle poslední novely zákona o ochraně osobních údajů je neprovedení takového opatření k nápravě postizitelné jako správní delikt, případně přestupek, za nějž hrozí právnické osobě pokuta až do výše 5.000.000 Kč a fyzické osobě do výše 1.000.000 Kč. Při vyměření pokuty má Úřad přihlížet k závažnosti deliktu a k ostatním okolnostem konkrétního případu.

Pavel Mlíkovský, advokát ŘANDA HAVEL LEGAL

Newsletter společnosti ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o. informuje obecně o vybraných legislativních změnách, judikatuře a právních problémech. Informace předkládané v newsletteru mají pouze informativní povahu a nepředstavují úplný přehled změn v legislativě, judikatuře či právní praxi. Do newsletteru jsou zařazovány informace, které naše advokátní kancelář vybírá dle vlastního uvážení s ohledem na zajímavost či praktickou využitelnost informací pro adresáty newsletteru. Aplikovatelnost v newsletteru publikovaných informací na specifické případy je závislá na konkrétních okolnostech. Tento newsletter nepředstavuje právní radu a ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s. r. o. neodpovídá za aplikaci závěrů či skutečností uvedených v newsletteru na jakýkoli právní případ.

